

Bruxelles, 19. prosinca 2023.
(OR. en)

16987/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0464(NLE)**

ACP 133
COAFR 450
COLAC 174
COASI 223
WTO 201
RELEX 1506

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	19. prosinca 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 791 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 791 final.

Priloženo: COM(2023) 791 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.12.2023.
COM(2023) 791 final

2023/0464 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i
njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i
pacifičkih država, s druge strane**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj prijedlog odnosi se na sklapanje novog Sporazuma o partnerstvu između Europske unije (EU) i njezinih država članica i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država. Nekadašnja „skupina država AKP-a” (AKP) postala je u travnju 2020. Organizacija afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), međunarodna organizacija.

Od 2000. Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua služi kao okvir za odnose između EU-a i 79 zemalja AKP-a. Taj sporazum temelji se na političkom dijalogu te gospodarskoj, trgovinskoj i razvojnoj suradnji. Revidiran je 2005. i 2010., a istekao je krajem veljače 2020. Međutim, budući da je partnerima bilo potrebno više vremena za pregovore o sljedećem sporazumu o partnerstvu (dalje u tekstu „Sporazum”), a EU-u da dovrši svoj interni postupak za odobrenje potpisivanja Sporazuma, primjena Sporazuma iz Cotonoua produljena je pet puta: prvi je put produljena do 31. prosinca 2020., a zatim do 30. studenog 2021., 30. lipnja 2022., 30. lipnja 2023. i 31. listopada 2023. EU i njegove države članice i članice OAKPD-a potpisale su Sporazum 15. studenog 2023.¹ U skladu s člankom 98. stavkom 4. Sporazuma, njegova privremena primjena počet će prvog dana drugog mjeseca nakon potpisivanja. Kako bi se izbjegao pravni vakuum u odnosima EU-a i AKP-a, razdoblje primjene trenutnog Sporazuma produljit će se do 31. prosinca 2023..

Za unapređenje odnosa EU-a i AKP-a uvelike je potreban moderniziran sporazum kako bi odražavao nove ambicije koje proizlaze iz novih potreba i izazova. Od donošenja Sporazuma iz Cotonoua svijet se znatno promijenio i njegovi dijelovi međusobno su povezani bolje nego ikad prije, pa tako i EU, njegovi partneri i njihove zajedničke ambicije.

Pregovori o novom sporazumu započeli su u rujnu 2018., ubrzo nakon što je Vijeće ovlastilo Komisiju i Visokog predstavnika za otvaranje pregovora i pregovaranje, u ime Europske unije, o odredbama koje su u nadležnosti Unije, a koje su dio Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i zemalja Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, te u lipnju 2018. donijelo pregovaračke smjernice. Vijeće i Europski parlament su tijekom pregovora redovito obavješćivani. Osim toga, tijekom pregovora provodilo se savjetovanje s posebnim odborom osnovanim odlukom Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora. Glavni pregovarači parafirali su nacrt teksta Sporazuma 15. travnja 2021., uz iznimku definicije stranaka Sporazuma.

Opći je cilj Sporazuma uspostaviti ambiciozno i ojačano političko partnerstvo, uvesti novu dinamiku i proširiti tradicionalnu razvojnu suradnju. Na temelju Sporazuma ojačat će se svaka regija. Tako će EU i članice OAKPD-a moći ostvarivati ambicioznije rezultate na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

Posebni su ciljevi novog sporazuma sljedeći:

1. promicati, štiti i poštovati ljudska prava, demokratska načela, vladavinu prava i dobro upravljanje, posvećujući posebnu pozornost rodnoj ravnopravnosti;

¹ U skladu s Uredbom 2015/2264 o postupnom ukidanju odstupanja za irski jezik, međunarodni sporazumi prevode se na irski tek od 1. siječnja 2022.

2. izgraditi mirne i otporne države i društva te nastojati pronaći rješenja za postojeće i nove prijetnje miru i sigurnosti;
3. poticati ljudski i društveni razvoj, osobito kako bi se iskorijenilo siromaštvo i riješio problem nejednakosti, osiguravajući svima dostojanstven život i da nitko ne bude zapostavljen, pri čemu se posebna pozornost posvećuje ženama i djevojčicama;
4. mobilizirati ulaganja, podupirati trgovinu i poticati razvoj privatnog sektora u cilju postizanja održivog i uključivog rasta te otvaranja dostojanstvenih radnih mjesta za sve;
5. boriti se protiv klimatskih promjena, štititi okoliš i osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima; i
6. primijeniti sveobuhvatan i uravnotežen pristup migracijama kako bi se iskoristile prednosti sigurnih, urednih i zakonitih migracija i mobilnosti te zaustavile nezakonite migracije, a ujedno uklanjali njihovi temeljni uzroci, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava te u skladu s nadležnostima stranaka.

Komisija smatra da su ciljevi koje je Vijeće postavilo u svojim pregovaračkim smjernicama postignuti i da je tekst o kojem se pregovaralo Uniji prihvatljiv.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

O sporazumu se pregovaralo u skladu sa sveobuhvatnim pregovaračkim smjernicama koje je Vijeće donijelo u lipnju 2018.² na preporuku Komisije za odluku Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o partnerstvu između Europske unije i zemalja Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, koje se temelje na prethodnoj evaluaciji, procjeni učinka i komunikaciji. U svim tim smjernicama uzete su u obzir relevantne politike i strategije EU-a u različitim područjima na koja se sporazum odnosi, kao i politike i strategije partnera EU-a uključujući Program Afričke unije do 2063., zajedničku strategiju Afrike i EU-a iz 2007. (JAES), Zajedničku strategiju partnerstva EU-a i karipskih država iz 2012. i Strategiju za snažnije partnerstvo s pacifičkim otocima iz 2006.

Novo partnerstvo temelji se na nekoliko međunarodno dogovorenih standarda i ciljeva. Program Ujedinjenih naroda do 2030. (ciljevi održivog razvoja) i Pariški sporazum o klimatskim promjenama u središtu su Sporazuma i budućeg djelovanja partnera.

Posebno na tematskoj razini Sporazum je u potpunosti usklađen s postojećim politikama EU-a:

² Pregovaračke smjernice temelje se na prethodnim evaluacijama, procjeni učinka, komunikaciji i preporuci:

- o Preporuka za ODLUKU VIJEĆA o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o partnerstvu između Europske unije i članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, COM(2017) 763 final.
- o ZAJEDNIČKA KOMUNIKACIJA EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU – Obnovljeno partnerstvo s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama, JOIN 2016 (52) final.
- o ZAJEDNIČKI RADNI DOKUMENT SLUŽBI – Evaluacija Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua, SWD (2016) 250 final.
- o ZAJEDNIČKI RADNI DOKUMENT SLUŽBI – PROCJENA UČINKA priložena dokumentu ZAJEDNIČKA KOMUNIKACIJA EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU – Obnovljeno partnerstvo s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama. SWD (2016) 380 final. JOIN (2016) 52 final. SWD (2016) 381 final.
- o ZAJEDNIČKI SAVJETODAVNI DOKUMENT – Ususret novom partnerstvu između Europske unije i afričkih, karipskih i pacifičkih zemalja nakon 2020., JOIN (2015) 33 final.

- U skladu s Globalnom strategijom Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku³ Sporazum će doprinijeti izgradnji uključivih, mirnih i otpornih društava. Njime se potiče sveobuhvatan i integriran pristup sukobima i krizama te se nastoje ukloniti njihovi uzroci, a suzbijaju se i nove ili rastuće sigurnosne prijetnje kao što su terorizam, financiranje terorizma i nasilni ekstremizam. Partnerski dijalog imat će središnju ulogu u daljnjem jačanju mjera u tim područjima i, općenitije, svim područjima koje partnerstvo obuhvaća, Poticanjem političke suradnje Sporazum ponovno potvrđuje važnost suradnje na međunarodnim forumima, ali i izgradnje saveza na globalnoj sceni kako bi se uspostavio djelotvoran multilateralni sustav.
- U skladu s Europskim konsenzusom o razvoju⁴ Sporazum uključuje sveobuhvatne obveze koje se temelje na ciljevima održivog razvoja u okviru Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i koje doprinose postizanju tih ciljeva. Pristup Sporazuma usmjeren je na ljude te se u obzir uzimaju razni međusobno povezani aspekti održivog razvoja, od gospodarskih i socijalnih do okolišnih i sigurnosnih. Sve te važne dimenzije i drugi međusektorski elementi kao što su mladi, rodna ravnopravnost, dobro upravljanje i ljudska prava međusobno se nadopunjuju i važni su elementi Sporazuma. Partneri će zajedno raditi na zaštiti planeta, iskorjenjivanju svih oblika siromaštva, borbi protiv nejednakosti i promicanju socijalne kohezije.
- U skladu s europskim zelenim planom⁵ i politikama EU-a u području okoliša, u Sporazumu se prepoznaje potreba za hitnim djelovanjem na različitim razinama kako bi se osigurala održivost planeta i suzbila ozbiljna prijetnja koju predstavljaju klimatske promjene, propadanje okoliša i neodrživo iskorištavanje prirodnih resursa. Partneri nastoje ojačati globalni odgovor na klimatske promjene, izgraditi otpornost i imati važnu ulogu u provedbi Pariškog sporazuma, koji će služiti kao sveobuhvatni okvir za partnerstvo.
- U skladu s novim paktom o migracijama i azilu⁶ te migracijskom politikom EU-a u Sporazumu se primjenjuje sveobuhvatan i uravnotežen dosljedan pristup različitim međusobno povezanim dimenzijama zakonitih i nezakonitih migracija kako bi se poticalo dobro upravljanje migracijama i mobilnošću.
- Prijedlog je u potpunosti usklađen i s drugim relevantnim politikama Unije povezanim s utvrđenim prioritetima kao što su energija, obrazovanje, rodna ravnopravnost, zapošljavanje, istraživanje i inovacije te trgovina.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova za sklapanje Sporazuma je članak 217. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) te člankom 218. stavkom 8. drugim podstavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Pri donošenju odluke o odobravanju otvaranja pregovora o Sporazumu o partnerstvu s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama (AKP) Vijeće je prilagodilo naslov i članak 1. preporučene odluke kako bi se Sporazum o partnerstvu utvrdio kao „mješoviti”⁷. Osim toga,

³ [Globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku.](#)

⁴ [Europski konsenzus o razvoju.](#)

⁵ [Europski zeleni plan.](#)

⁶ [Novi pakt o migracijama i azilu.](#)

⁷ Odluka Vijeća o ovlašćivanju Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za otvaranje pregovora i pregovaranje, u ime Europske unije, o odredbama koje su u nadležnosti Unije, a koje su dio Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država

predstavnicima vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, donijeli su zasebnu međuvladinu odluku kojom se ovlašćuje Komisija da u njihovo ime pregovara o odredbama o privremenoj primjeni koje su u nadležnosti država članica⁸. Pregovori su uspješno zaključeni 15. travnja 2021., uz iznimku definicije stranaka. Komisija je 11. lipnja 2021. podnijela Prijedlog odluke Vijeća o potpisivanju i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu kao sporazuma koji sklapa samo EU. Vijeće je 20. srpnja 2023. donijelo odluku o potpisivanju i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu kao mješovitog sporazuma⁹. Slijedom odluke Vijeća i kako bi se izbjeglo da Europska unija kasni sa sklapanjem u Vijeću, Komisija i Visoki predstavnik odlučili su podnijeti priloženi nacrt prijedloga za sklapanje Sporazuma kao mješovitog sporazuma.

- **Proporcionalnost**

Ovom se inicijativom izravno nastoji ostvariti cilj Unije u okviru vanjskog djelovanja i pridonijeti političkom prioritetu „EU-a kao snažnijeg globalnog dionika”. Suradnja s drugima i odgovorno revidiranje vanjskih partnerstava radi ostvarenja vanjskih prioriteta EU-a u skladu su s usmjerenjem Globalne strategije EU-a. Prijedlogom se jača suradnja s dotičnim regijama, omogućuje prilagođeniji pristup i podupire sveobuhvatna strategija EU-a s Afrikom. Predloženim se Sporazumom olakšava i interakcija među različitim razinama upravljanja.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je prijedlog u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a, kojim se predviđa da Vijeće donosi odluke o međunarodnim sporazumima. Za svrhu postizanja cilja iz ovog Prijedloga nije pogodan nijedan drugi pravni instrument.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

EU-u i njegovim partnerima bilo je važno da se uzmu u obzir iskustva iz njihove dugotrajne suradnje. U okviru pripreme politike za novi sporazum o partnerstvu s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama proveden je niz posebnih evaluacija i savjetovanja prije i tijekom pregovora kako bi se prikupila mišljenja javnosti, dionika i partnera i donijeli zaključci o suradnji EU-a i AKP-a proteklih desetljeća. Oni se mogu razvrstati u dvije kategorije:

- evaluacija Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua, i
- javno savjetovanje.

Povezani zaključci i rezultati uzeti su u obzir te se odražavaju u predloženom Sporazumu.

članica, s jedne strane, i zemalja Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, ST 9426 2018 INIT.

⁸ Odluka predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o ovlašćivanju Europske komisije za pregovaranje, u ime država članica, o odredbama koje su u nadležnosti država članica, a koje su dio Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, ST 9426 2018 INIT.

⁹ Odluka Vijeća [kako je navedeno u dokumentu Vijeća 8371/23 DCL 1] od 20. srpnja 2023. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka (SWD(2016) 0380 final) objavljena je 2016. uz Komunikaciju o budućim odnosima EU-a sa zemljama AKP-a (JOIN 2016 (52) final) i služila je kao temelj za naknadnu preporuku Komisije za odluku Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora i pregovaračke smjernice Vijeća. U njoj se nastojalo utvrditi koji je format potreban kako bi se odnosi s afričkim, karipskim i pacifičkim partnerima što bolje uredili i kako bi se tim odnosima što bolje upravljalo. U procjeni učinka utvrđene su različite opcije i preferirano daljnje djelovanje, koje je u konačnici odabrano i može se sažeti kako slijedi: „Opcija kojoj EU daje prednost je da se uspostavi novo partnerstvo između EU-a i zemalja AKP-a u obliku sveobuhvatnog sporazuma koji uključuje „krovni” popis zajedničkih vrijednosti, načela i interesa te u kojem se utvrđuju opća načela i područja za suradnju na međunarodnoj razini, kao i tri partnerstva kojima se utvrđuju prioriteti i djelatnosti koji su specifični za pojedinačne regije i koji će se provoditi u Africi, na Karibima i Pacifiku.”

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Jedan je od ciljeva Sporazuma promicanje i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te demokracije, vladavine prava i dobrog upravljanja. To je važan aspekt s obzirom na promjenjivu međunarodnu scenu s novim silama koje ne dijele nužno te vrijednosti i načela. U skladu sa zajedničkim pristupom EU-a upotrebi političkih klauzula, u slučaju kršenja ključnih elemenata Sporazuma stranke održavaju strukturirana i sustavna savjetovanja. Ako stranke ne mogu doći do obostrano prihvatljivog rješenja, stranka koja je dostavila obavijest može poduzeti odgovarajuće mjere.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sporazum ne sadržava financijski protokol. EU se obvezuje staviti na raspolaganje odgovarajuću razinu financijskih resursa u skladu sa svojim unutarnjim propisima i postupcima.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Provedba Sporazuma pratit će se u okviru redovitog partnerskog dijaloga, vidjeti opći dio, dio I., članak 3. stavak 1. Regionalni protokoli sadržavaju posebne odredbe o provedbi i praćenju, vidjeti regionalni protokol za Afriku, dio I., članak 6.; regionalni protokol za Karibe, dio I., članak 8. i regionalni protokol za Pacifik, dio I., članak 8.

Vijeće ministara OAKPD-EU nadzire djelotvornost i dosljednost provedbe Sporazuma te donosi političke smjernice i odluke za primjenu posebnih aspekata potrebnih za provedbu odredaba Sporazuma, vidjeti opći dio, dio V., članak 88.

- **Detaljno obrazloženje ishoda pregovora**

Sporazumom se uspostavlja ambiciozno i ojačano političko partnerstvo između EU-a i članica OAKPD-a s ciljem postizanja uzajamno korisnih ishoda u zajedničkim interesima. Sporazum će biti u obliku sporazuma o pridruživanju i sklopit će se na razdoblje od dvadeset godina.

Iz strateške perspektive, sporazumom se proširuju područje primjene i opseg suradnje partnera, s općim ciljem izgradnje snažnijih društava. To obnovljeno partnerstvo političko je postignuće i prekretnica. Mijenja dinamiku i unapređuje odnose partnera kako bi se odgovorilo na goruće izazove s kojima se suočavaju pojedinačne regije. Sporazum je u skladu s regionalnim i globalnim kontekstom, ali i s najnovijim međunarodno dogovorenim propisima, standardima, napretkom i, što je najvažnije, s potrebama ljudi.

Time se stvara usklađen okvir s partnerskim zemljama na svim političkim razinama, bilo na nacionalnoj, (pod)regionalnoj razini ili na razini partnerstva s globalnom dimenzijom. U Sporazumu se zagovara djelotvoran multilateralizam i postavlja temelj za više političkog i koordiniranog djelovanja na svjetskoj razini, na kojoj bi učinak partnerstva mogao biti znatan.

Inovativna struktura „1 + 3”

Odnos EU-a i članica OAKPD-a produbljen je, ali i temeljito prilagođen svrsi, te je težište vraćeno na dotične tri regije. U skladu s time Sporazum se sada sastoji od:

1. **općeg dijela** (temelja), koji je zajednički svim potpisnicima i sastoji se od:

dijela I. – **Opće odredbe** – u kojem se navode opći ciljevi i načela,

dijela II. – **Strateški prioriteti** – koji je podijeljen na šest ključnih dijelova:

- glavu I. – Ljudska prava, demokracija i upravljanje u društvima usmjerenima na ljude i temeljenima na pravima,
- glavu II. – Mir i sigurnost,
- glavu III. – Ljudski i društveni razvoj,
- glavu IV. – Uključiv i održiv gospodarski rast i razvoj,
- glavu V. – Okolišna održivost i klimatske promjene,
- glavu VI. – Migracije i mobilnost,

dijela III. – **Globalni savezi i međunarodna suradnja** – u kojem se pobliže objašnjavaju nove političke ambicije na svjetskoj razini,

dijela IV. – **Načini suradnje i provedbe** – u kojem se opisuju različita sredstva za postizanje ciljeva partnerstva,

dijela V. – **Institucionalni okvir** – u kojem se objašnjavaju različiti konteksti i uključeni partneri,

dijela VI. – **Završne odredbe** – u kojem se navode pojedinosti o primjeni Sporazuma,

Priloga I.: Postupci vraćanja i ponovnog prihvata,

Priloga II.: Operacije Europske investicijske banke.

Sporazumom se uspostavlja institucionalni okvir kojim će se uređivati Sporazum o partnerstvu, i na temeljnoj i na regionalnoj razini. Konkretno, općim dijelom Sporazuma (temelj), koji se primjenjuje na sve potpisnike, upravljat će Vijeće ministara OAKPD-EU-a (za koje se očekuje da će se sastajati svake tri godine) uz potporu Odbora veleposlanika, mogućih sastanaka na vrhu OAKPD-EU-a (na temelju zajedničkog dogovora) i nove Zajedničke parlamentarne skupštine OAKPD-EU-a (koja će se sastajati svake godine i čiji su članovi ujedno članovi triju regionalnih zajedničkih parlamentarnih skupština).

2. **triju regionalnih protokola** između zemalja svake regije i EU-a. Svaki je protokol prilagođen potrebama i dinamici dotične regije te je stoga prikladan kao odgovor za posebne izazove s kojima se regije suočavaju. U skladu s tom logikom svaka regija imat će vlastiti institucionalni ustroj za upravljanje protokolom koji se na nju odnosi. To uključuje sastanke Vijeća ministara, čiju učestalost dogovaraju stranke, Odbor veleposlanika, mogućnost za sastanke na razini šefova država/vlade te Zajedničku parlamentarnu skupštinu:

A. Regionalni protokol za Afriku

S prilagođenim prioritetima, koji su posebno oblikovani u skladu s potrebama te regije:

- uključiv i održiv gospodarski rast i razvoj,
- ljudski i društveni razvoj,
- okoliš, upravljanje prirodnim resursima i klimatske promjene,
- mir i sigurnost,
- ljudska prava, demokracija i upravljanje,
- migracije i mobilnost,

te posebno upravljanje:

Vijeće ministara Afrika – EU, Zajednički odbor Afrika – EU; Parlamentarna skupština Afrika – EU.

Protokol o Africi primjenjivat će se u skladu s partnerstvom između kontinenata i kao dopuna partnerstvu, uzimajući u obzir strateške i političke smjernice sa sastanaka na vrhu EU-a i AU-a. Potiče dijalog i suradnju u međuregionalnim i kontinentalnim pitanjima s afričkim zemljama koje nisu stranke Sporazuma, s regionalnim gospodarskim zajednicama i drugim relevantnim dionicima.

B. Regionalni protokol za Karibe

S prilagođenim prioritetima, koji su posebno oblikovani u skladu s potrebama te regije:

- uključiv i održiv gospodarski rast i razvoj,
- okolišna održivost, klimatske promjene i održivo upravljanje prirodnim resursima,
- ljudska prava, upravljanje, mir i sigurnost,
- ljudski razvoj i socijalna kohezija,

te posebno upravljanje:

Vijeće ministara EU – Karibi, Zajednički odbor Karibi – EU, Parlamentarna skupština Karibi – EU.

C. Regionalni protokol za Pacifik

S prilagođenim prioritetima, koji su posebno oblikovani u skladu s potrebama te regije:

- okolišna održivost i klimatske promjene,
- uključiv i održiv gospodarski razvoj,

- oceani, mora i ribarstvo,
- sigurnost, ljudska prava, demokracija i upravljanje,
- ljudski i društveni razvoj,

te posebno upravljanje:

Vijeće ministara Pacifik – EU, Zajednički odbor Pacifik – EU, Parlamentarna skupština Pacifik – EU.

Partnerstvo usmjereno na ljude

Sporazum je u raznim područjima širi nego prethodni i pruža priliku za preuzimanje važne uloge u mnogim područjima.

Partneri će doprinositi postizanju ciljeva održivog razvoja i borbi protiv klimatskih promjena, a opći okvir za partnerstvo čine Program održivog razvoja do 2030. i Pariški sporazum.

Sporazumom se nastoje stvoriti nove gospodarske mogućnosti za sve. Posebna pozornost posvećuje se održivom, uključivom rastu i stvaranju radnih mjesta. Konkretno, poticanje ulaganja i razvoj privatnog sektora bit će ključni za ubrzavanje održivog razvoja, čemu će znatno doprinijeti znanost, tehnologija, istraživanja, inovacije i digitalna tranzicija. Poboljšat će se i suradnja u gospodarskim i trgovinskim pitanjima, čime će se olakšati bilateralni trgovinski i investicijski tokovi, smanjiti tehničke prepreke trgovini, poboljšati javna nabava i štititi intelektualno vlasništvo. Svi postojeći trgovinski sporazumi, kao što su sporazumi o gospodarskom partnerstvu, ostat će na snazi. Suradnja među partnerima doprinijet će poštovanju visokih okolišnih, socijalnih i radnih standarda.

To je povezano s još većim naglaskom na klimatskim promjenama i održivosti okoliša u brojnim područjima. Prepoznajući hitnost djelovanja i ozbiljnu prijetnju koju klimatske promjene i prirodna degradacija predstavljaju za postizanje održivog razvoja, partneri su dogovorili široke obveze očuvanja i zaštite planeta, njegovih ekosustava i oceana. U skladu s ciljevima Pariškog sporazuma pojačat će se odgovor na klimatske promjene. Zajedno će se nastojati riješiti pitanja prilagodbe na klimatske promjene, njihova ublažavanja i boljeg suočavanja s prirodnim katastrofama. To je dio globalnog pristupa koji je prihvatljiv za okoliš i kojim se promiče održivi razvoj plavog gospodarstva i podupire prijelaz na zelenija gospodarstva (s niskim razinama emisija/učinkovitim iskorištavanjem resursa).

Suradnja između EU-a i članica OAKPD-a temelji se i na zajedničkom skupu vrijednosti i univerzalnim načelima. Poštovanje ljudskih prava, međunarodnog prava, demokratskih načela i načela iz Povelje Ujedinjenih naroda predstavlja temelj suradnje u okviru Sporazuma. Ta se pitanja smatraju ključnima za osiguravanje uspjeha u ostalim uzajamnim prioritetima, npr. obvezama u pogledu vladavine prava i dobrog upravljanja, koje su Sporazumom ojačane. To vrijedi i za mir i sigurnost, područje u kojem će se odgovoriti na nove ili rastuće prijetnje, kao što su piratstvo i trgovina ljudima, drogom, oružjem i drugom nezakonitom robom te kiberkriminalitet i prijetnje kibersigurnosti, koji su važni elementi obuhvaćeni integriranim pristupom sukobima, krizama i njihovim temeljnim uzrocima.

Sporazumom se potiče pojačana suradnja, i sektorska i politička, među ostalim u pitanjima vanjske politike od zajedničkog interesa. Ta pitanja uključuju očuvanje mira, terorizam, osjetljive situacije, smrtnu kaznu s potpuno novim odredbama, ali i izvršavanje zakonodavstva te migracije i mobilnost. Kad je riječ o migracijama i mobilnosti, novim obvezama koje odražavaju sveobuhvatan i uravnotežen pristup na dosljedan se način pristupa različitim međusobno povezanim dimenzijama zakonitih i nezakonitih migracija. Kako bi se potaknulo dobro upravljanje migracijama i mobilnosti, Sporazumom se promiče pojačana suradnja među partnerima, relevantnim agencijama i institucijama te se poboljšavaju vraćanje

i ponovni prihvata, uz veću predvidljivost i provedivost. Bolje će se odgovarati na zajedničke izazove, uključujući temeljne uzroke nezakonitih migracija, trgovine migrantima i krijumčarenja migranata.

Ljudski i društveni razvoj snažno se potiče u partnerstvu u svrhu borbe protiv siromaštva i nejednakosti, pri čemu nitko ne smije biti zapostavljen. Kako je preporučeno u pregovaračkim smjernicama, u okviru Sporazuma preuzete su veće obveze u pogledu poboljšanja rodne ravnopravnosti, socijalnih usluga, kao što su obrazovanje i zdravstvo, te socijalne uključenosti. Partneri će surađivati kako bi bolje odgovorili na različite izazove s kojima se suočavaju, kao što su sigurnost opskrbe hranom, brzi rast stanovništva i globalne zdravstvene krize.

Dijalog je godinama u središtu odnosa EU-a i OAKPD-a, a novim će se Sporazumom ta važna dimenzija dodatno ojačati redovitim, uravnoteženim, sveobuhvatnim i sadržajnim partnerskim dijalogom o svim područjima ovog Sporazuma.

Osim toga, Sporazumom se potiče suradnja više dionika i prepoznaje važnost mladih i raznih partnera, uključujući lokalne vlasti, organizacije civilnog društva i privatni sektor za oblikovanje bolje budućnosti. Ključna će biti aktivna uključenost u dijalog i procese suradnje, ali i suradnja u cilju djelotvorne provedbe Sporazuma.

Svi navedeni elementi međusobno su povezani i bit će ključni za unapređenje naših odnosa. To znači da regionalni protokoli, njihovo tumačenje i provedba moraju u svakom trenutku biti u skladu s odredbama i načelima sadržanima u Općem dijelu Sporazuma.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 217. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) i člankom 218. stavkom 8. drugim podstavkom,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća [kako je navedeno u dokumentu Vijeća 8371/23 DCL 1]¹⁰, Sporazum o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane („Sporazum”) potpisan je 15. studenog 2023., podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (2) Sporazum odražava povijesno bliske odnose i sve jače veze između Europske unije i njezinih država članica i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), kao i njihovu želju za dodatnim jačanjem i širenjem tih odnosa na ambiciozan i inovativan način. Sporazumom se redefinira odnos EU-a i njegovih država članica i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, uključujući prioritete i metode rada u različitim područjima politike na koja se Sporazum proširuje.
- (3) Sporazum bi trebalo odobriti u ime Europske unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Potpisivanje Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane („Sporazum”) odobrava se u ime Unije.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

¹⁰ Odluka Vijeća [kako je navedeno u dokumentu Vijeća 8371/23 DCL 1] od 20. srpnja 2023. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća imenuje jednu ili više osoba ovlaštenih za polaganje, u ime Unije, isprave o odobrenju predviđene člankom 98. stavkom 2. Sporazuma kako bi se izrazila suglasnost Unije da bude obvezana Sporazumom.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.¹¹

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹¹ Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja na snagu Sporazuma u Službenom listu Europske unije.